

Alt Ekstremitte Varisleri: Doppler US / Endovenöz Tedaviler

Prof Dr Saim Yılmaz
Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi
Radyoloji Anabilim Dalı-Antalya

ANAMNEZ

1. Hasta adı, yaşı, mesleği, iletişim bilgileri
2. Ailede varis?
3. Eski tedavi? (EVL, skleroterapi, operasyon [L&S, varisektomi?], transdermal lazer, RF)
4. Hasta yakınmaları? (Ağrı, şişme, kramp, yanma, kaşıntı, estetik kaygılar, iğnelenme, uyuşma, dolgunluk, huzursuzluk) Venöz skorlama
5. Bacak dışında varis? (Varikosel, vajinal-vulvar varisler, hemoroid)
6. DVT öyküsü/şüphesi?
7. Trombofili?
8. Allerji öyküsü?
9. Düzenli kullandığı ilaçlar
10. Kalp, akciđer ve diđer tıbbi problemler

İNSPEKSİYON

VARİS TIPLERİ

Spider venler

Retiküler venler

Variköz venler

İNSPEKSİYON

VARİS LOKALİZASYONU

VSM

Anterolat

VSP

Pelvik

LSVP

İNSPEKSİYON

DERİ PROBLEMLERİ

Ülser

İyileşmiş ülser

Staz dermatiti

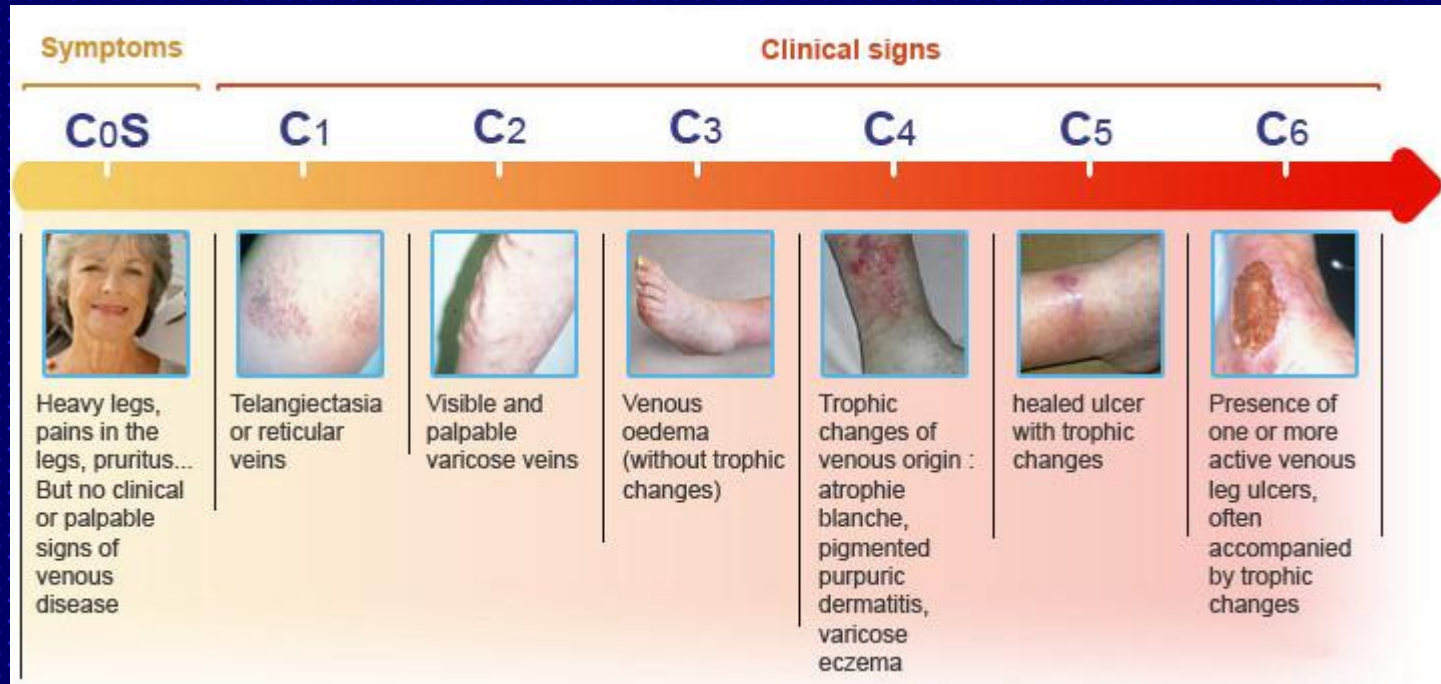

Lipodermatoskleroz

SINIFLAMA (CEAP)

Klinik (C), Etiyolojik (E), Anatomik (A) ve Patofizyolojik (P)

Etiyoloji :

- Konjenital
- Primer
- Sekonder

Anatomi:

- Yüzeysel
- Derin
- Perforan

Patofizyoloji :

- Reflü
- Obstrüksiyon

RENKLİ DOPPLER US

- Hasta ayakta olmalı
- Valsalva yerine manuel ogmentasyon
  - Daha objektif
  - Distal reflüyü de gösterir
  - Hasta için konforlu
  - Şüphe varsa ilave olarak Valsalva yaptır
- Duplex US yerine renkli Doppler US
  - Daha kolay, cursor yerleştirmek sorunu yok
  - Küçük damar reflüsünü daha iyi gösterir
    - Perforan, pelvik-gonadal, L&S sonrası neovaskülarizasyon

RENKLİ DOPPLER US

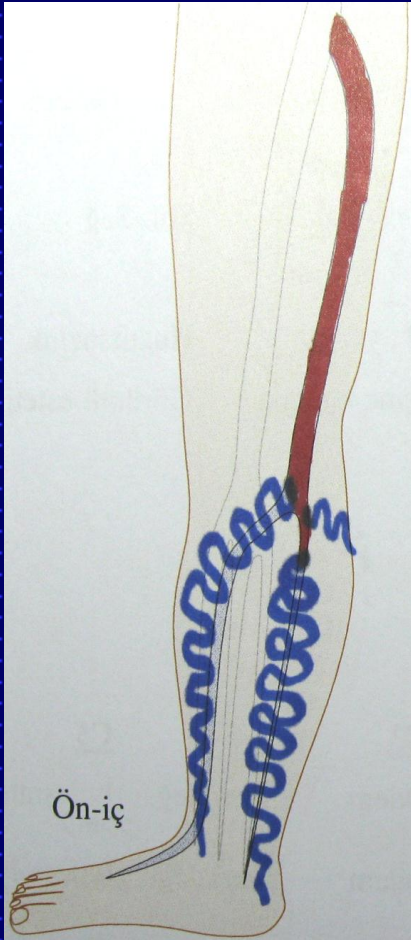
- Sadece VSM ve VSP değil, bacağın her yerine bak
  - Perforan venler, LSVP varisleri
- VSM ve VSP reflüsünü ayrıntıla
  - Pelvik-gonadal, perforan, VSP ve LSVP yetmezliğine sekonder?
- DVT ve DVY e bağlı oluşan varisleri ayırd et
  - Tek yönlü akım, yetmezlik yok
  - Doppler US de DVT/DVY bulguları

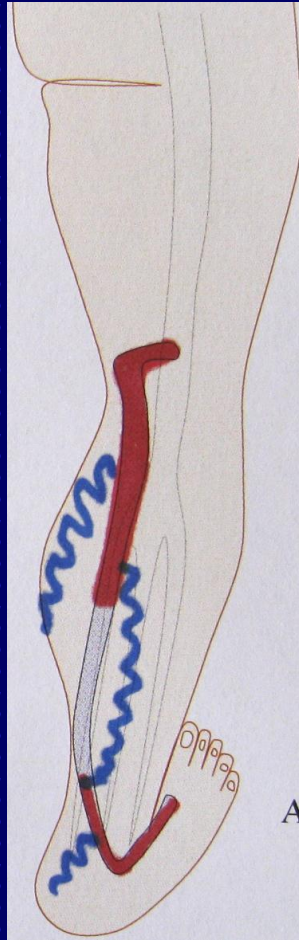
RENKLİ DOPPLER US

- **YVY+DVY olan hastalarda tedavi kararı ver**
  - **DVY>YVY ise önerme**
  - **YVY>DVY ise, DVY sekonderdir, tedavi et**
- **Birden fazla reflü varsa, ana kaynağı bul**
- **Mümkünse haritalama yap**
- **Mümkünse tedavi ve Doppler US u kendin yap**

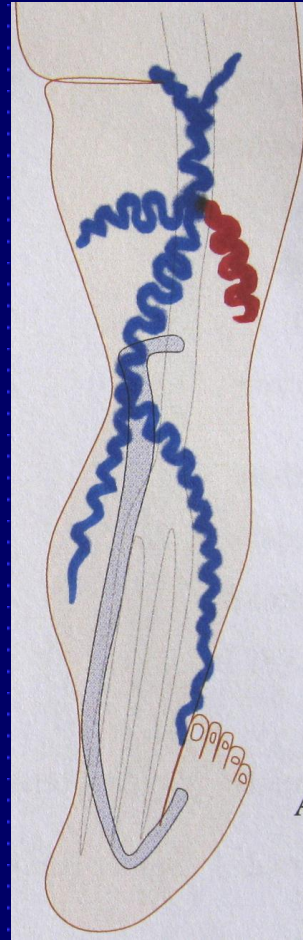
Ayrıntılı RDUS + Venöz haritalama (Reflü kaynakları ve varisler)

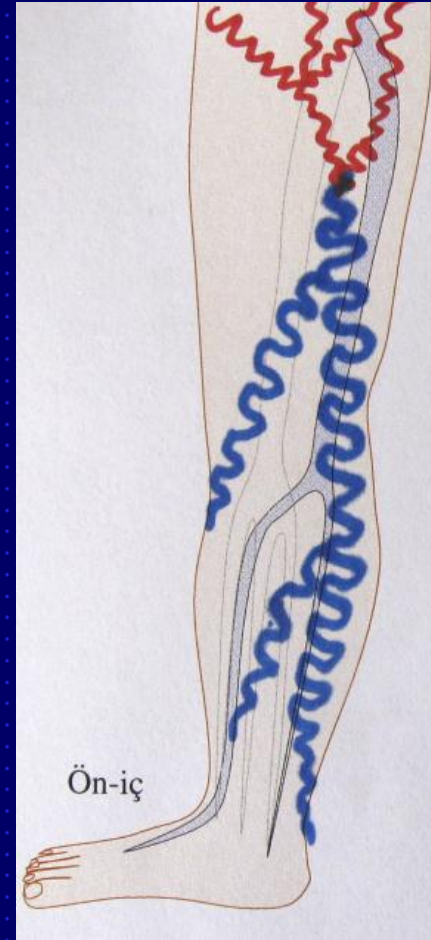
VSM

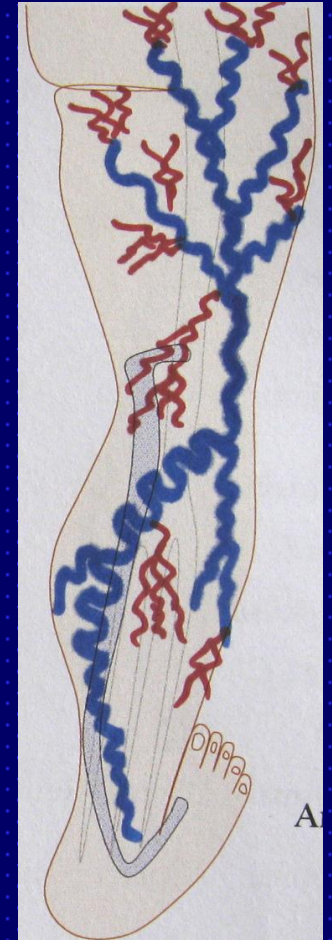
VSP

Perforan

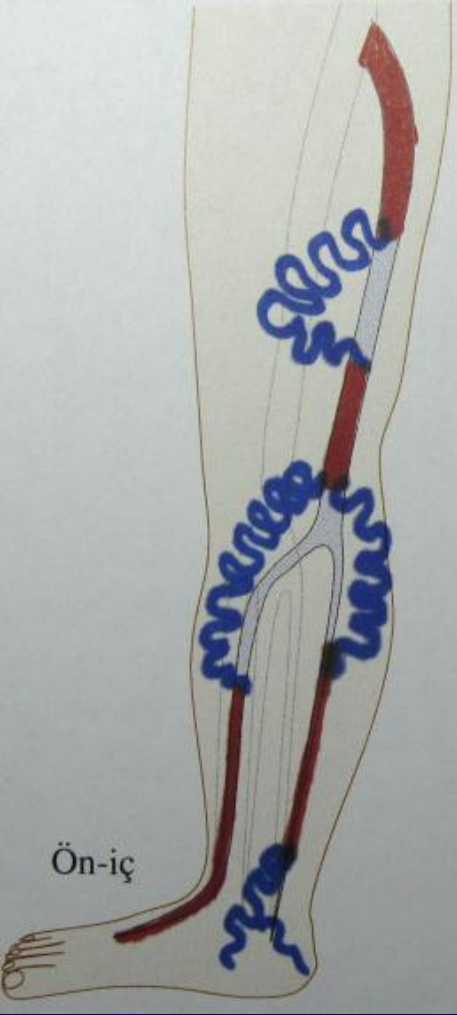

**Pelvik
Gonadal**

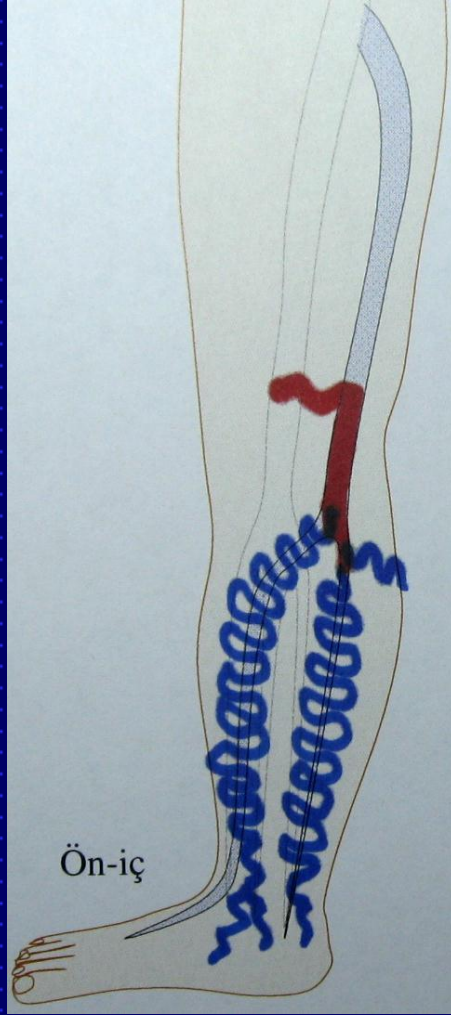

LSVP

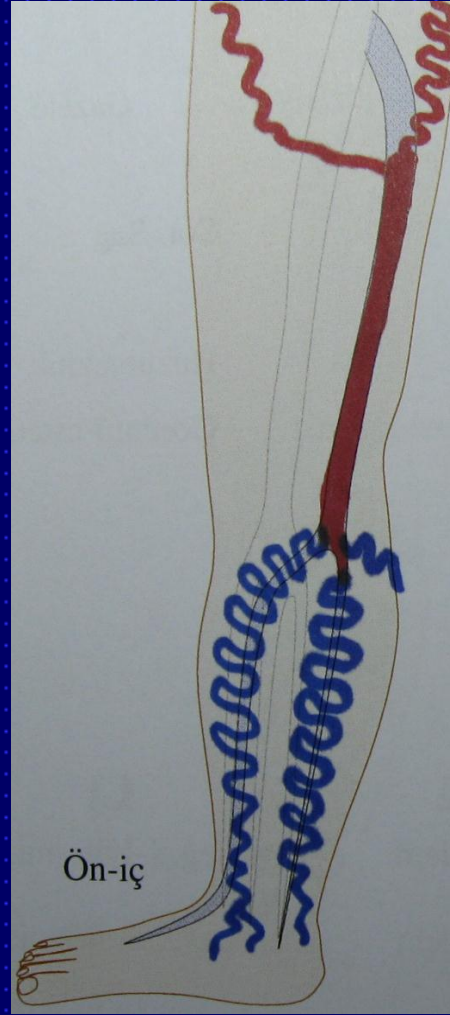
VSM, VSP ve perforan reflü tedavisi

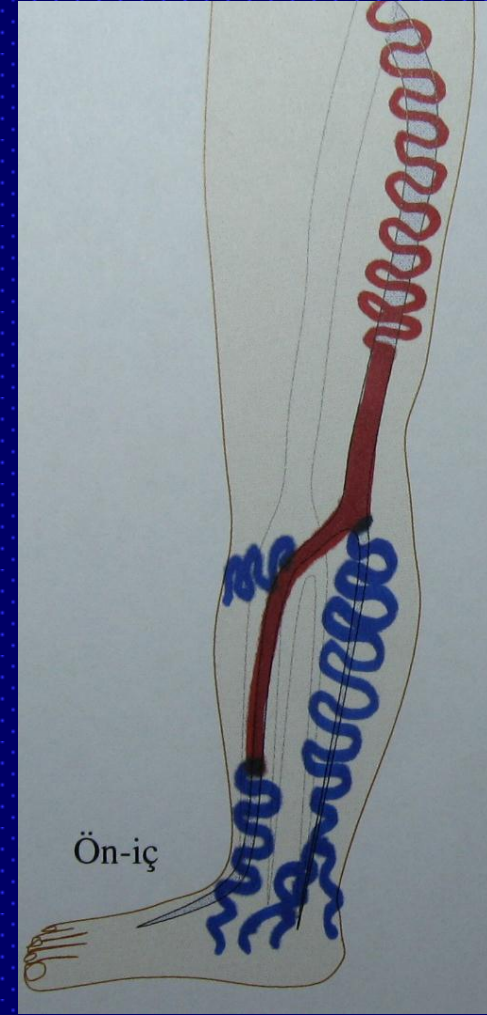
**Yamalı
VSM**

**Perforan
+ VSM**

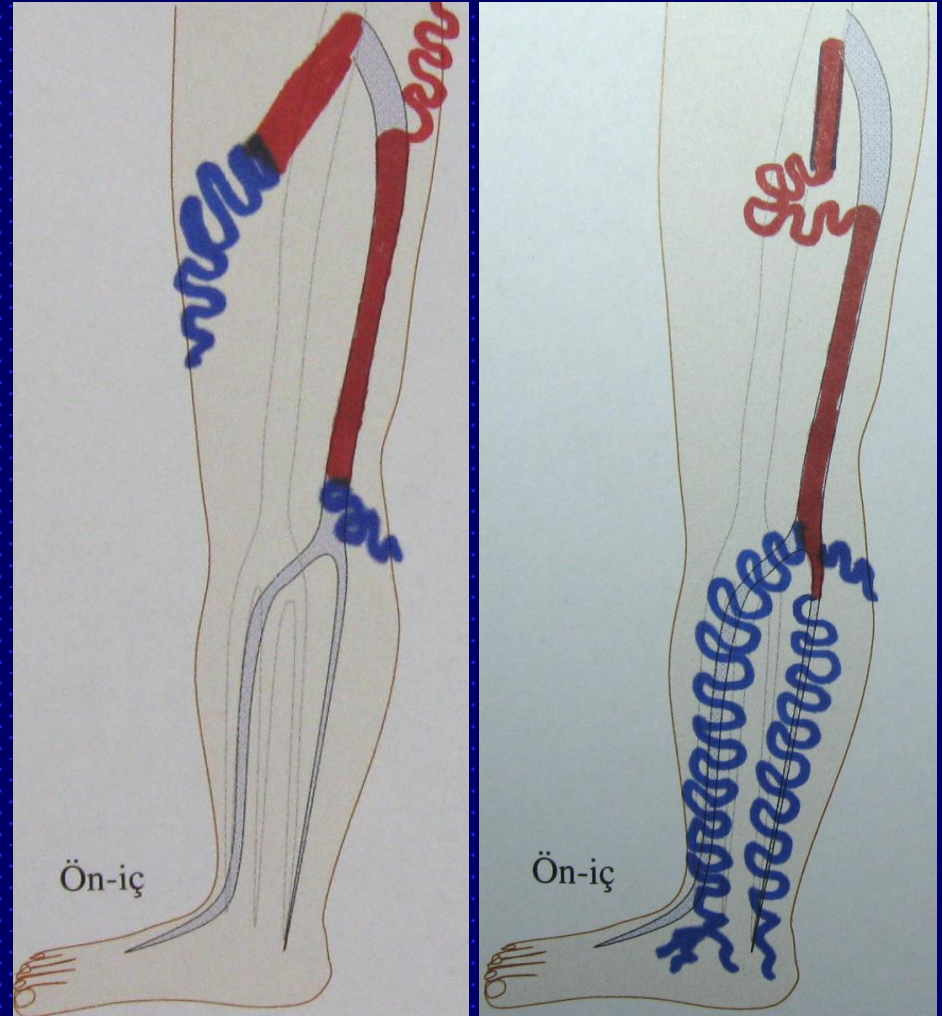
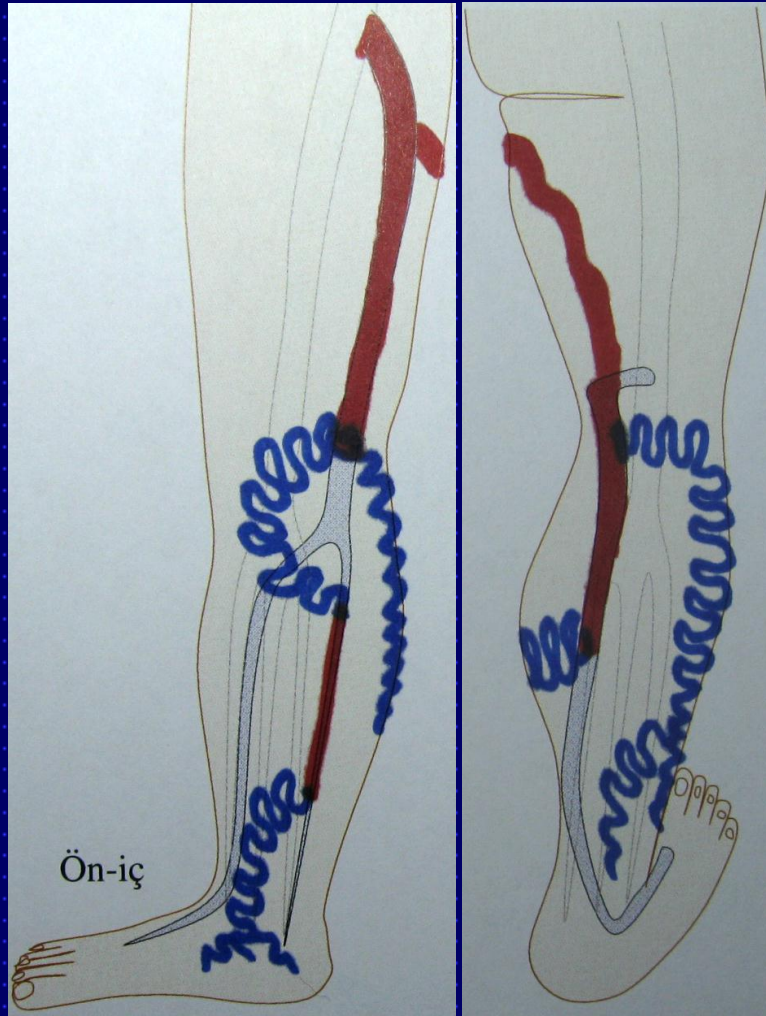

**Pelvik
Gonadal
+ VSM**

**Opere
VSM**

VSM, VSP ve perforan reflü tedavisi

VSM + Giacomini + VSP

**Pelvik Gonadal + VSM
+ Anterolateral**

TEDAVİ

- **Önce reflü kaynağı, sonra varisler**
- **Reflü kaynağı: mümkünse termal ablasyon (Lazer, RF)**
- **Düz ve kalın damarlar (komünikan, tribüter venler): mümkünse Lazer, RF**
- **Kalın varisler: Flebektomi, köpük skleroterapisi (gerekirse tümesent ile komprese edilerek)**
- **İnce varisler: Skleroterapi (köpük/sıvı)**

VSM, VSP ve perforan reflü tedavisi

- Femoral / siyatik sinir blokajı
- Standart tümesan anestezi (pompa)
- EVLT, reflü olan kısmın tümü
- Tüm reflü kaynakları, aynı seans
- Bilateral reflü, aynı seans
- Köpük skleroterapisi aynı seans
- Bir ay sonra US kontrolü

Femoral / siyatik sinir blokajı

DUYSAL İNNERVASYON ALANLARI

Femoral sinir blokajı

VSM

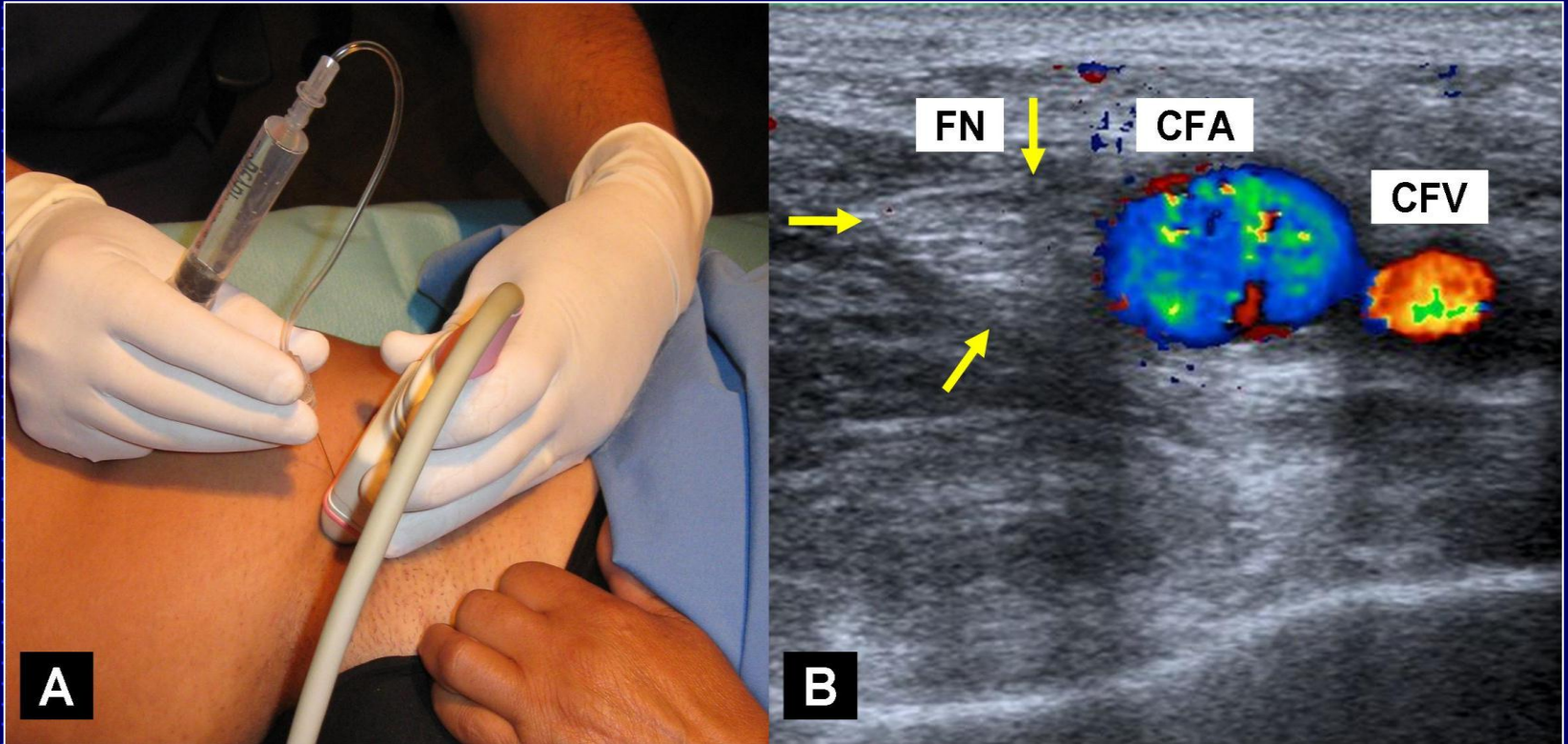

Siyatik sinir blokajı

VSP

Femoral sinir blokajı

TEKNİK

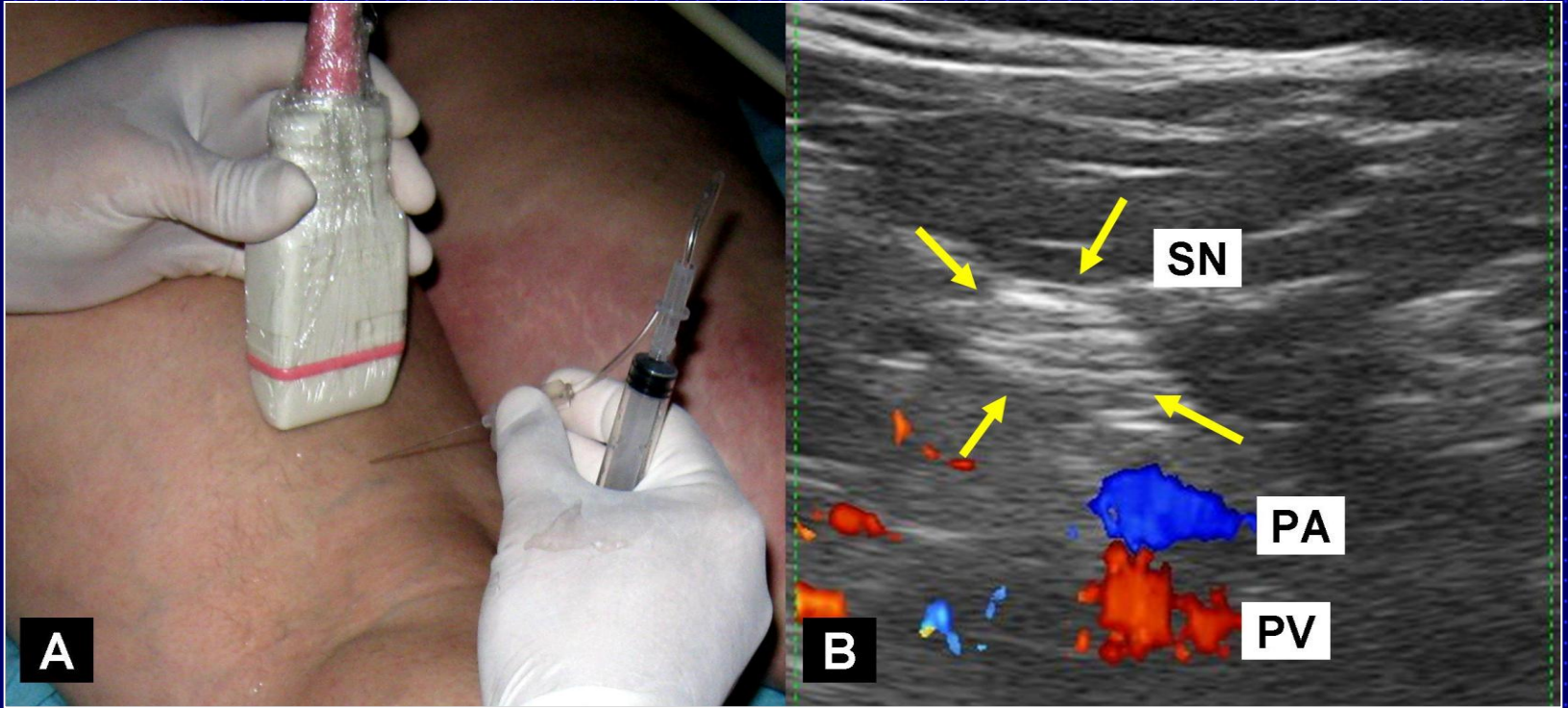

- Diffüz enjeksiyon, özellikle posterior divizyon
- Dilüe LA, 40mg lidokain, 10-20ml SF

Siyatik sinir blokajı

TEKNİK

- Kalın sinir, intranöral enjeksiyona dikkat
- Hedef: sinir çevresine enjeksiyon

Femoral / siyatik sinir blokajı

AVANTAJLAR

- Başarılı analjezi
- Venöz spazm az
- Vende genişleme
- **İlave maliyet yok!**

RİSKLER

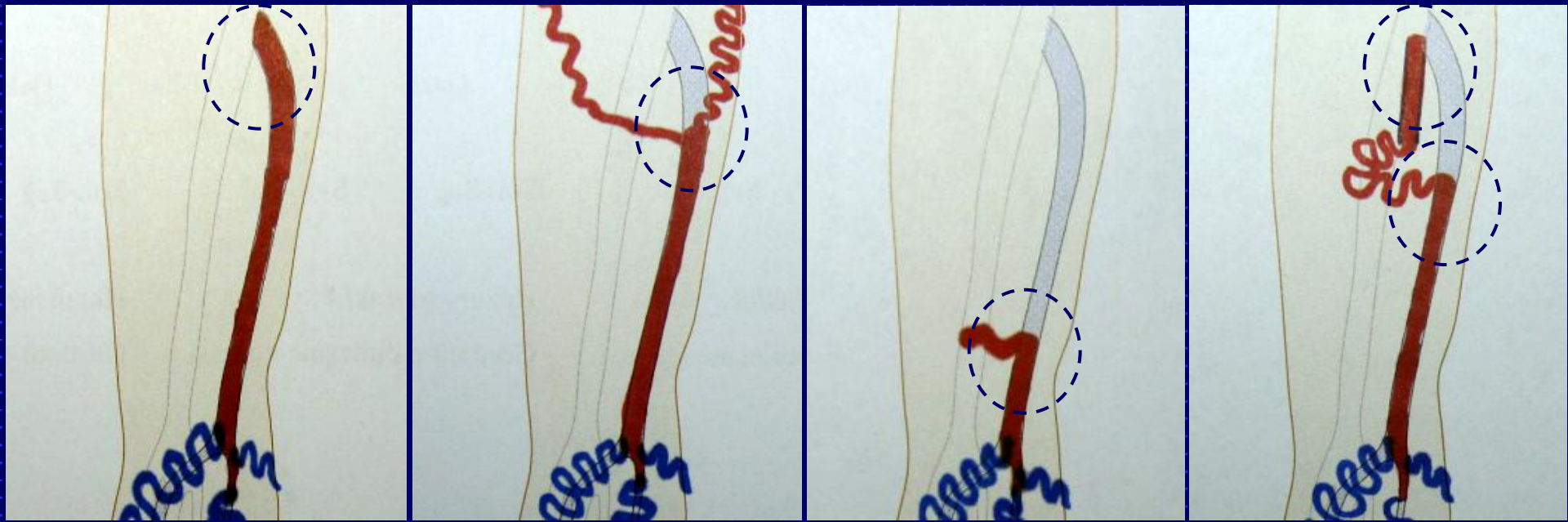
- Femoral motor blok
→ **Düşme**
- Siyatik blok → **Düşük ayak**
- Aşırı analjezi
→ **Parestezi**

Femoral / siyatik sinir blokajı

- Dzieciuchowicz L, Espinosa G, Grochowicz L. Evaluation of ultrasound-guided femoral nerve block in endoluminal laser ablation of the greater saphenous vein. *Ann Vasc Surg.* 2010
- Yilmaz S, Ceken K, Alimoglu E, Sindel T. US-Guided Femoral and Sciatic Nerve Blocks for Analgesia During Endovenous Laser Ablation. *Cardiovasc Intervent Radiol.* 2012

Lazer enerjisi: 50-100 Jul/cm

- İnce damar → 50-60 Jul/cm, 10mm üstü → 90-100 Jul/cm.
- Aspirin, Plavix, Kumadin → %25-50 yüksek
- Reflü başlangıç noktasında yüksek enerji
- Diz altında daha az enerji (parestezi)

Aynı seansta köpük skleroterapisi

- Aynı seansta total tedavi, hasta memnuniyeti
- Stagnasyona bağlı varis trombozu
- Anestezi altında ağrısız tedavi
- Varisler küçük iken köpük daha etkili
- Varislerin tedavisi distal reflüyü önüyor, nüks azalıyor.
- VSM-VSP ye lazer+köpük → Rekanalizasyon daha az enerji ihtiyacı, daha az postop ağrı.

Aynı seansta köpük skleroterapisi

- King T, Coulomb G, Goldman A, Sheen V, McWilliams S, Guptan RC. Experience with concomitant ultrasound-guided foam sclerotherapy and endovenous laser treatment in chronic venous disorder and its influence on Health Related Quality of Life: interim analysis of more than 1000 consecutive procedures. Int Angiol. 2009
- Yilmaz S, Ceken K, Alparslan A, Durmaz S, Sindel T. Endovenous Laser Ablation and Concomitant Foam Sclerotherapy: Experience in 504 Patients. Cardiovasc Intervent Radiol. 2011

VV köpük skleroterapisi, tekniđimiz

- 25-27g kelebek, %1-3 polidocanol
- EVLT sonrası, bazan öncesi !
- Enjeksiyon sırasında ekstravaz kontrolü

Köpük skleroterapisi, DVT korunma

- EVLT sırasında aralıklı ayak dorsifleksiyonu
- Çok sayıda giriş noktasından az köpük
- Giriş noktası ve iğne ucu perforandan uzak
- Perforana parmakla bası, dorsifleksiyon
- US da derin venlere kaçış → Dur, başka noktadan ver
- Damarı iyi boşalt, tümesan yardımcı sklero
- Derhal yürüme, 4-6 saat aktif

Pelvik-gonadal ven yetmezliđi

- Gonadal veya internal iliak ven
- Klasik tedavi retrograd veno + embolizasyon, skleroterapi

Yaklaşımımız: Köpük skleroterapisi (1-2 seans)

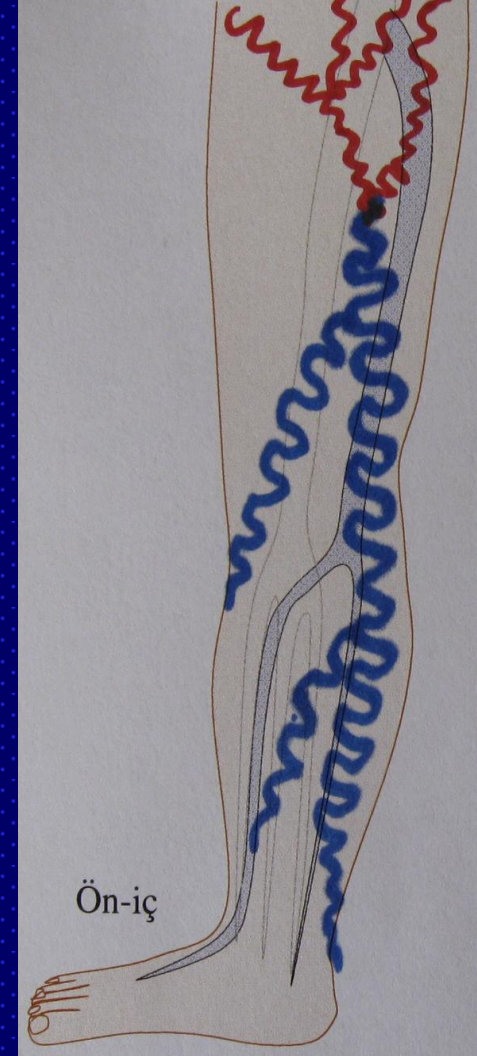
İstisnalar:

1. Kadında tipik pelvik konjesyon
2. Erkeklerde tx gerektiren varikozel
3. Köpük başarısız (en az 2 kez)

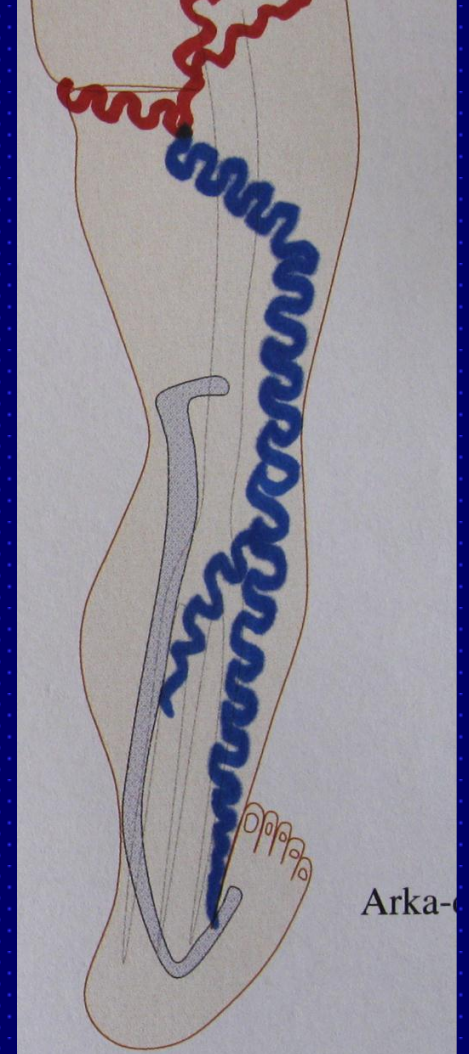
Pelvik-gonadal ven yetmezliđi

- Gonadal ven yetm çok sık ?
- Kaynak multiple ?
- İnternal iliak sık, embol riskli
- Kaynak bazan kasıkta, VSM?
- Hastalar isteksiz, onam zor
- Köpük skleroterapisi başarılı

Köpük skleroterapisi, tekniđimiz

- Multiple giriş (5-10)
- Kasık yakınında %3 polidoc
- Aşağı ve yüzeyde %1 polidoc
- Kasıkta agresif kompresyon
- 1-2 ay sonra kontrol
- Gerekirse 2. seans
- %80-90 başarı

LSVP yetmezliđi (Retiküler+Spider)

- İntrauterin derin venöz sistem remnantı
- Lateral-posterior, spider + retiküler varis ađı
- Kadınlarda en sık varis tipi
- Sađlık << Görüntü sorunu
- Hasta profiline göre tx

LSVP yetmezliđi (Retiküler+Spider)

İki aşamalı tedavi

- **Retiküler venlere köpük**
  - Düşük konsant (%0.25)
  - 30-32 gauge iğne, 15 cm line
  - US, beyaz ışık, veinlite
  - Dikkatli, hemen kompresyon

LSVP yetmezliđi (Retiküler+Spider)

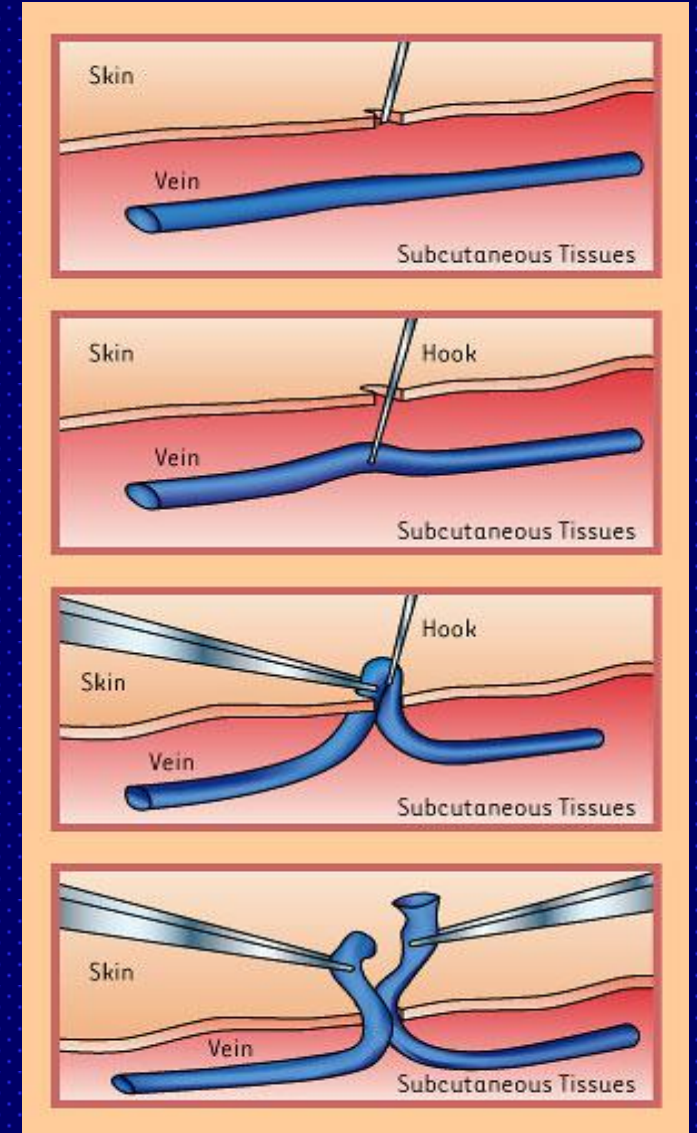
İki aşamalı tedavi

- Spider venlere sıvı
  - Düşük konsant (%0.25)
  - 32 gauge iğne, 15 cm line
  - Beyaz ışık, magnifikasyon
  - İğneye açı, ani giriş, aspirasyon, yavaş enjeksiyon, air-block tekniği
  - Birer ay arayla 4-5 seans

Flebektomi (Ambulatuvar)

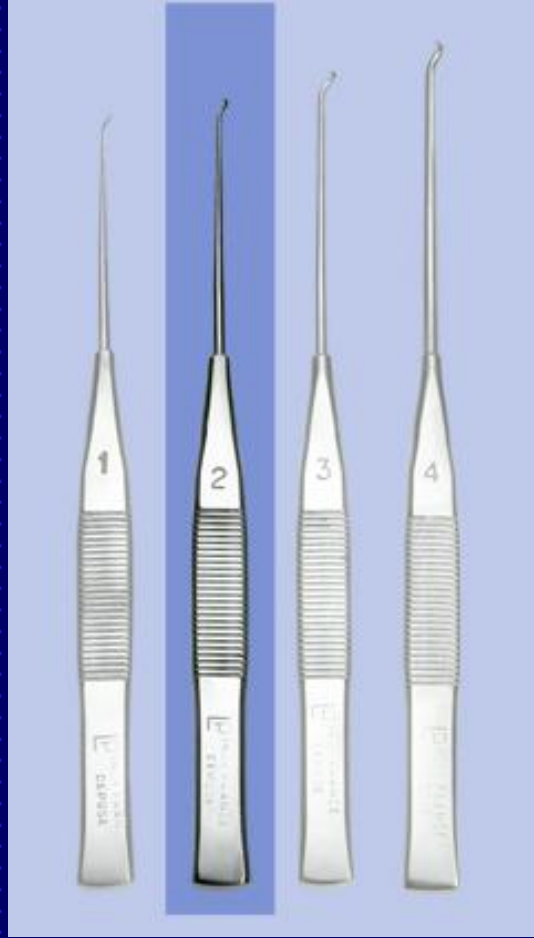
- Robert Muller, Neuchâtel İsviçre 1956
- Dermatolog, cerrah değil
- Minimal invaziv bir girişim.
- 1-2mm lik deliklerden VV çengellerle dışarı alınır.
- Tümesent anestezi, künt diseksiyon
- Sütür yok

Malzemeler

Moskito pensisi

Çengeller

Steril Tiğlar

Venöz işaretleme

Preoperatif

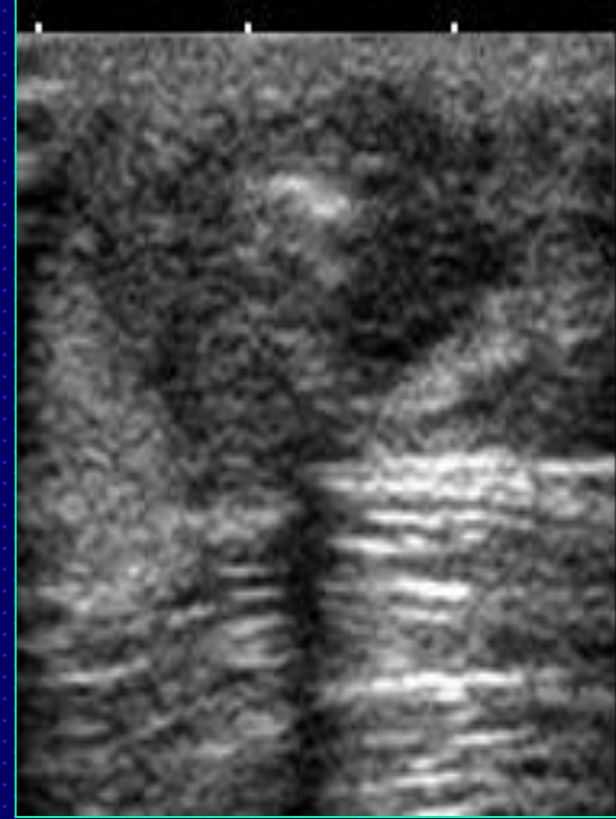

Vizüel, US

Transillüminasyon

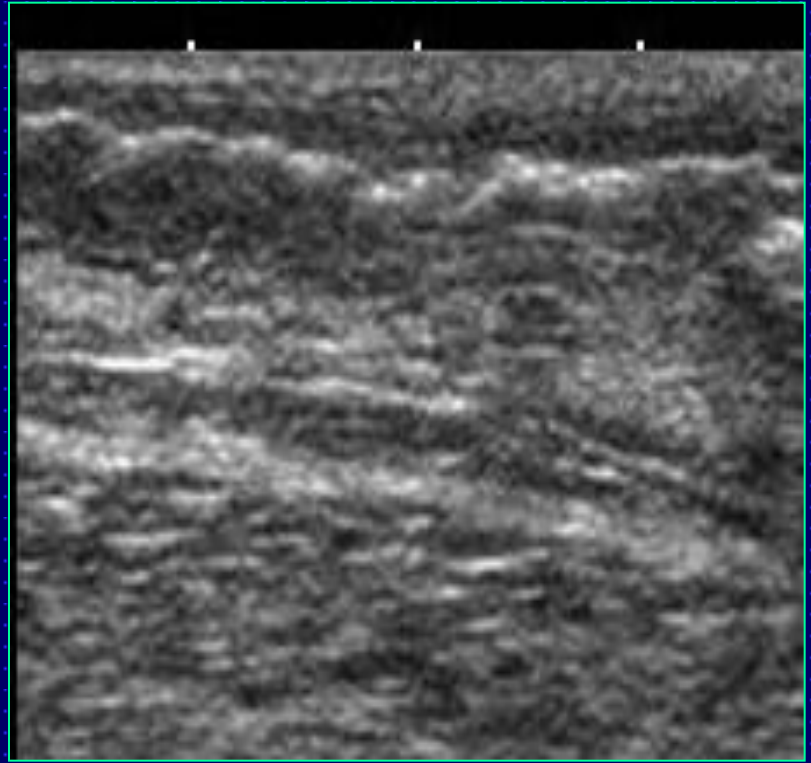
İntraoperatif

Köpük kılavuzluğu

Tümesent enjeksiyonu

US kılavuzluğunda

Flebektomi, işlem

Çengelle yakalama, diseksiyon, dışarı alma

EVL ve Flebektomi öncesi

20 gün sonra

Flebektomi, avantajlar

- Erken kozmetik düzelme, hasta memnuniyetinde artış
- Hastayı rahatsız eden sertlik, pigmentasyon ve flebitik semptomlar az
- DVT riski çok az
- Özellikle büyük variköz ven gruplarında düşünölmeli

Flebektomi, dezavantajlar

- Zaman alıcı, ilave 1-2 saat, genellikle skleroterapi için 2. seans gerekir
- Bazı hastalar için “damarların çengellerle çekilmesi” fikri hoş değil, onam almak zor
- Enfeksiyon riski, profilaktik antibiyotik

Postop bakım

- 15-30 dakika yürüyüş ve gözlem.
- 4-6 saat ayak hareketleri, elevasyon ve kısa yürüyüşler
- 10 gün NSAID, gerekirse ilave analjezik
- Varis çorabı en az 1 ay
- 1. ve 6. aylarda kontrol

Takip

- Klinik ve Doppler US
- Doppler US de tüm venler kapalı, reflü Ø
- Rekürrens en sık 6. ay kontrolünde görülür
- EVL yapılan Trunkal /perforan vende reflü, de novo reflü: EVL>köpük
- Sadece VV reflü: Köpük

